

Konsekvensutredning gällande ändringar i tillståndsbestämmelser för räkfiske i Skagerrak och Kattegatt, dnr 1604-2023

A. Allmänt

1. *Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå*

EU och Norge kom den 17 mars 2023 överens om fiskemöjligheter och tillträde till varandras vatten under år 2023. Överenskommelsen innebär bland annat att kvotperioden för nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt ändras. Istället för kalenderår kommer den nya kvotperioden sträcka sig från 1 juli-30 juni. Detta innebär att justeringar behöver ske gällande infiskningskrav för att få fisketillstånd för nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt förnyat nästkommande förvaltningsperiod samt när på året överlåtelse av fiskemöjligheter tidigast får ske mellan samtliga tillståndshavare. I övrigt innehåller remissen ändringar som är förtydligande av principer som redan tillämpas samt ändringar av redaktionell karaktär.

2. *Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd*

Avseende *datum för infiskningskrav* är en alternativ lösning att införa kortare eller längre infiskningsperiod än elva månader. Elva månader bedöms dock vara tillräckligt med tid för en aktiv fiskare att uppnå infiskningskravet för att få förnyat fisketillstånd. Det ger också HaV tillräckligt med tid för att hantera tillståndsprocessen för att bedöma om tillstånd ska förnyas eller inte.

En annan lösning skulle kunna vara att ta bort infiskningskravet. Detta bedöms dock inte vara aktuellt eftersom HaV vill undvika inaktiva fartyg i den svenska fiskeflottan vilket ett borttagande av infiskningskravet skulle öka risken för.

Om datumet för infiskningskravet inte ändras (från 30 november till 31 maj) kommer det innebära att infiskningsperioden kommer sträcka sig över två förvaltningsperioder istället för en när kvotperioden ändras till 1 juli-30 juni. Detta bedöms inte vara administrativt möjligt att hantera och skulle dessutom leda till stora svårigheter för räkfisketillståndshavarna.

Förslaget på *ändring av tidpunkt* för att tillåta överlåtelse av fiskemöjligheter mellan samtliga räktillståndshavare är en anpassning till den ändrade kvotperioden och innebär att samma princip som tidigare kommer att gälla.

En alternativ lösning är att från förvaltningsperiodens början tillåta att överlåtelse får ske mellan grupperna "ransonsklass A-C" och "ransonsklass D-E". Bakgrunden till att det inte är tillåtet med överlåtelse mellan grupperna är för att skydda och bevara verksamheten för fiskelicensinnehavare med mindre fartyg. Detta alternativ bedöms därmed inte vara aktuellt.

En annan lösning skulle kunna vara att inte tillåta att överlåtelse mellan grupperna "ransonsklass A-C" och "ransonsklass D-E" får ske någon gång under förvaltningsperioden. Detta skulle dock kunna innebära att stora mängder nordhavsräka inte fiskas upp under kvotåret eftersom fartygen i gruppen "ransonsklass A-C" under vissa förvaltningsperioder inte kommer kunna fiska upp sina tilldelningar. Detta skulle innebära att fångst till ett värde av flera miljoner kronor inte fiskas upp trots att den ryms inom fastställda svenska kvoter. De tre senaste åren har överlåtelse tillåtits mellan grupperna sent under förvaltningsperioden.

Om datumet inte ändras kommer det finnas en förväntan att överlåtelse mellan grupperna ska kunna tillåtas från den 1 september, redan två månader efter förvaltningsperiodens början. Det följer av föreskriften och praxis att överlåtelse mellan grupperna endast kan ske om nyttjandet i en av grupperna är högt medan det är lågt i den andra och endast kortare tid återstår av förvaltningsperioden. Det krävs därför en ändring av datumet i föreskriften.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

Det är 62 fiskelicensinnehavare som har räktillstånd i Skagerrak och Kattegatt. Samtliga av dessa är uppdelade i de två grupperna "ransonsklass A-C" (46 tillståndshavare) och "ransonsklass D-E" (16 tillståndshavare). Förslaget kommer även beröra fiskefartygens ägare.

4. Uppgifter om vilka kostnadsrämsiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Förslagen är anpassningar till den ändrade kvotperioden för nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt. De innebär att samma principer som tidigare kommer att gälla.

Den föreslagna regleringen medför inga kostnadsrämsiga eller andra konsekvenser. HaV begär inte in uppgifter om vilken ersättning som utgår vid överlåtelse av fiskemöjligheter mellan fartyg men i de flesta fall innebär det att de som lämnar ifrån sig fiskemöjligheter får någon form av monetär ersättning. Ersättningen bedöms dock inte påverkas av föreslagna föreskriftsändringar.

5. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigande för de föreslagna föreskriftsändringarna finns i 2 kap. 7 § och 6 kap. 8 § i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. Av EU:s regelverk framkommer det att det krävs fiskelicens för att bedriva fiske och därtill fisketillstånd i vissa fall. Det framgår också av artikel 16.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr. 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken (grundförordningen), att medlemsstaten ska fördela fiskemöjligheter mellan sina fiskefartyg. Möjligheten att tillåta överlåtelse mellan grupperna i räkfisket är en del i fördelningen av fiskemöjligheterna.

7. *Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser*

De nya ändringarna föreslås träda ikraft den 1 juli 2023 i samband med att den nya kvotperioden börjar gälla.

HaV kommer att skicka ut information om ändringarna genom myndighetens informationskanal "Fiskenytt", vilken alla fiskare kan prenumerera på, samt lägga ut information på myndighetens hemsida. Det finns för övrigt inga särskilda hänsyn som bedöms nödvändiga.

Föreskrifterna kommer kungöras i vanlig ordning.

B. Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting.

C. Företag

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

1. *Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen*

Det är 62 fiskelicensinnehavare som berörs av detta förslag samt ägarna till fiskefartygen. Samtliga av fiskeföretagen är att ses som solo- eller mikroföretag. HaV har inte tillgång till uppgifter om antalet anställda på fiskeföretagen.

2. *Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader*

Föreskriftsändringen bedöms inte påverka tidsåtgången eller de administrativa kostnaderna för företagen. Vad gäller överlåtelser av fiskemöjligheter har HaV ett IT-system kallat "Fiskerätt" där ansökan om överlåtelser av fiskemöjligheter sker. Detta ses av brukarna som mycket användarvänligt och tidsåtgången för en överlåtelse är liten. På mindre än fem minuter kan en ansökan om överlåtelse fyllas i och skickas elektroniskt till myndigheten

3. *Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen*

Ingen ändring gentemot tidigare eftersom förslagen i remissen inte ändrar något i sak.

4. *Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen*

Regleringen innebär ur konkurrenssynpunkt ingen ändring i sak eftersom överlåtelser enligt gällande föreskrifter är möjliga under samma förutsättningar som föreslagna ändringar. Anledningen till ändringarna är att kvotperioden avseende nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt enligt överenskommelse mellan EU och Norge ändras.

Det är HaV som kommer fatta beslut om att möjliggöra överlåtelser mellan grupperna inom räkfishet när det återstår en kortare period av förvaltningsperioden. Beslut kommer enligt förslaget tidigast kunna fattas den 1 mars årligen. Är kvotnyttjandet högt i båda grupperna kommer myndigheten inte öppna upp denna möjlighet under förvaltningsperioden. Hur infiskningen kommer se ut inom de olika grupperna går inte att uttala sig om med någon säkerhet eftersom det är avhängigt flera olika faktorer som lönsamhet, tillträde för att fiska nordhavsräka i norsk ekonomisk zon i Nordsjön etc. De tre senaste åren har dock möjligheten till överlåtelser mellan grupperna möjliggjorts, som tidigast den 9 november.

5. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Utöver det som beskrivits ovan förväntas regleringen inte påverka företagen.

6. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Nej, förslagen är inte av sådan karaktär.

D. Samråd

Dialog har förts med företrädare för producentorganisationerna SFPO och HKPO om förslagen i remissen, då det är deras medlemmar som innehar fisketillstånd för nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt.

E. Kontaktperson

För eventuella frågor kontakta:

Gamer Chaudhry, 010-698 60 87, gamer.chaudhry@havochvatten.se

Bilaga 2**Sändlista**

- Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
- Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
- Fiskbranschens Riksförbund (FR)
- Jordbruksverket
- Kustbevakningen
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
- Regelrådet
- Länsstyrelsen i Hallands län
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Skåne län
- Fiskekommunerna
- Sportfiskarna
- Världsnaturfonden (WWF)
- MSC Marine Stewardship Council